

Natuur verbindt en ontspant

Han Roordink: Stichting Hofvogels
Theo Giesen en Norbert mentink

Stichting Hofvogels

Investeert in natuur, landschap en biodiversiteit in belang van zeldzame en bedreigde dier- en plantsoorten

Aanpak gericht op versterken biodiversiteit en behoud Twentse landschap

- 1: Aanleg = nieuw aanleggen/ planten landschapselementen**
- 2: Herstel = geheel of gedeeltelijk nieuw aanleggen/ herstellen**
- 3: Beheer = meerjarig onderhoud van het landschap**

HOFVOGELS

Natuurerf:
opmaat voor biodiversiteit.
2020-2025

Natuurerf Opmaat voor biodiversiteit 2020 - 2025

www.hofvogels.nl

Waarde landschap daalt

- **Klimaatveranderingen (toename van natte en droogte periodes)**
- **Beheer en onderhoud landschap blijft achterwege**
- **Rijkdom en variatie dieren en planten verdwijnen in rap tempo**
- **Ecosystemen en biodiversiteit staan onder druk**
- **Leefgebieden van soorten nemen af**

Houtwallen en – singels belangrijk

- Grote verscheidenheid aan planten (genenbank inheemse soorten)
- Migratiezones planten en diersoorten (ecologische snelwegen)
- Leefgebieden vele soorten dieren, vogels, insecten w.o bijen
- Afbakening van gronden en bescherming tegen vorst en wind

Laag	Soorten
Bomenlaag	Eik, berk, wilg, Hazelaar, beuk, esdoorn, boomhazelaar (streekeigen beplanting)
Struiklaag	Lijsterbes, meidoorn, sleedoorn, vuurdoorn, krent, sporkehout, vuilboom, haagbeuk
Kruidenlaag	Bloemsoorten, kruiden, klavers, grassoorten enzovoorts

75% minder insecten Bedreigd de voedselketen

Functie	Relatie	Maatregel
Bestuiven gewassen	Voedselproductie Meer kwaliteit en kwantiteit	Inzaaien bloem- / ruigtestroken. Aanleg houtwallen en singels < gebruik bestrijdingsmiddelen
Plaagbestrijding	Eikenprocessierups, buxusmot	Ecologisch bermbeheer . Inzet natuurlijke vijanden
Voedselbron	Soortendiversiteit Bijen, vogels, zoogdieren	Houtwallen, heggen, hagen, poelen, natuuroevers, Insectenbanken enz.

Elsenerbroek kiest

A blue rectangular road sign with a white border, mounted on a black post. The sign is set against a background of tall grass and a paved road.

Elsenerbroek
gem. Hof van Twente

- Kampenlandschap
- Broekontginningslandschap

Kampenlandschap

- Fijnmazig kleine individuele akkers
- Gemengde bedrijfsvoering
- graslanden op lagere delen
- Wegen volgen de hogere delen
- Hakhoutsingels en geriefhout bosjes
- Bermbeplanting eiken

Beplanting

Bomen	Zomer- wintereik, walnoot, linde, kastanje, beuk
Houtwal/- singel	Zomer- wintereik, els, hazelaar, meidoorn, hondsroos, lijsterbes, vuilboom
Erfbepanting	Linde, kastanje, walnoot, hoogstamfruit, meidoorn, beuk

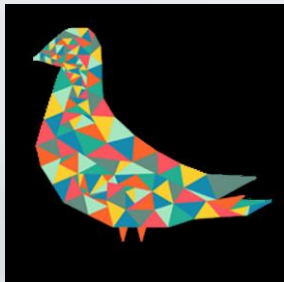
Broekontginningslandschap

- Open agrarisch landschap
- Lagere delen nat (broek = moerassig)
- Weinig en versnipperde bebouwing
- graslanden op lagere delen
- Ontwatering via sloten en watergangen
- Grotere beplantingseenheden

	Beplanting
Erf	meidoorn, veldesdoorn (haag) beuk, walnoot, kastanje, hoogstamfruit
Bomen	eik, zwarte els, populier, berk
Houtwal	Zwarte els, es, berk, wilg, populier, hazelaar, meidoorn, lijsterbes, vuilk

Enkele speerpunten

Aanpak biodiversiteit door aanleg/herstel en beheer

- **Natuur effectief met elkaar verbinden**
 - Tegengaan van versnippering in het landschap
 - Creëren ecologische verbindingzones en biotopen
 - Gericht op en om het erf

Regelingen

- 1: Versterken biodiversiteit op en rond erf (erfregeling)**
gericht op verbetering conditie van met name genoemde soorten
- 2: (kleinschalig) Streekeigen Landschapsbeheer**
gericht op beheer van het landschap

Erfregeling

Erfmaatregelen die bijdrage aan het verbeteren conditie voor soorten als kerkuil, boeren- en huiszwaluw, ringmus, Vliegenvanger, geelgors en patrijs

- **80% van de kosten met maximum van € 100.000.-**
- **per erf maximaal € 5000.-**

<https://www.overijssel.nl/loket/subsidie/vitaal-platteland/verbeteren-condities/>

Voorwaarden erfregeling

- Deelname minimaal vijf erven in ruimtelijke samenhang
- Versterking/ vergroting leefgebieden genoemde soorten
- Streekeigen plantgoed; Onderhoud/ beheer 6 jarige contracten
- Grondgebonden maatregelen met toestemming grondeigenaar
- Creëren nestgelegenheid genoemde soorten

kl streekeigen landschapsbeheer

- 1: **Eénmalige aanleg, beheer of herstel**
100% van de kosten tot maximaal € 5.000.-
- 2: **Aanleg, herstel en beheer periode maximaal 5 jaar.**
Maximaal 75% van de kosten € 5.000 - € 25.000.-
- 3: **Aanleg, herstel, beheer periode maximaal 5 tot 15 jaar.**
Maximaal 50% van de kosten € 25.000.- € 100.000.-
15% kosten voorbereiding, administratie en toezicht

AANVRAAG VIA PERSPECTIEF ELSENERBROEK

Voorwaarden onder 1

1. Uitgevoerd door groep vrijwilligers met beperkte inzet, ervaring en mogelijkheden
2. Aandacht besteed aan vormen van een vrijwilligersgroep en het inspireren en enthousiasmeren van de groep
3. Is 1e stap naar vervolgactiviteiten landschapsbeheer
4. Activiteiten duren minimaal één werkdag.

Keuzes

Kleinschalig Streekeigen Landschapsbeheer 1 (€ 5000.-) → 1 actie dag

Kleinschalig Streekeigen Landschapsbeheer 1 (€ 5000.-) → Erfregeling

Erfregeling (minimaal 5 deelnemende erven)

REGIE:

PERSPECTIEF ELSENERBROEK

Aanpak kampenlandschap

Klein Streekeigen Landschapsbeheer 1 (€ 5000.-) -> erfregeling

Doel:

- In stand houden identiteit kampenlandschap
- Behoud/ onderhoud en herstel landschapselementen
 - Oude/ nieuwe beekloop
 - Toeristisch knooppunt
- Erfregeling op en om het erf
- Ecologisch bermbeheer

Aanpak Broekontginningsland

- **Aanpak gericht op en rond het erf**
 - Erfbeplanting (natuurerven)
 - Aandacht voor ecologische verbindingzones (langs beken)
 - Mogelijkheden weidevogelgebied (agrarisch natuurbeheer)
- **Onderhoud/ beheer bosschages, bermbeplanting**
- **Ecologisch bermbeheer**

Wat levert landschapsherstel op

- **Bescherming cultureel en maatschappelijk erfgoed**
Twentse cultuurlandschap met streekeigen beplanting
- **Toename variatie = toename aan biodiversiteit**
- **Landschap dat verbindt, ontspant & gezondheidswinst oplevert**
stress reductie, buurtcontacten, meer bewegen, gezonde woon- en leefomgeving
- **Ondernemen met natuur levert meerwaarde voor bedrijven op**
groene omgeving, presentatie, promotie, aantrekkelijk voor klanten, toeristische impulsen, waardevermeerdering van woonomgeving en onderneming

WERKEN AAN SOORTENRIJKDOM IS WERKEN AAN KWALITEIT LEVEN

Procedure

- Informeren bewoners / perspectief Elsenerbroek
 - Actiedag, rondgang door gebied
- Deelname inventariseren en middels intentieverklaring vastleggen
- Erf- landschapselementen in beeld brengen
 - Erfplannen/ gebiedsplannen opmaken (intekenen kaarten)
 - Plantlijst, investeringskosten
 - Contracten met grondeigenaren en erfeigenaren afsluiten
- Aanvraag subsidies door Perspectief Elsenerbroek
- Uitvoering eind 2022/ begin 2023

Tot slot

Nieuw Gemeenschappelijk Landbouwbeleid in 2023

- Nationaal Programma Landelijk Gebied

Doel: Toekomst bestendig boeren beter belonen

Ander beloningssysteem op basis van puntensysteem

- + Eco regeling (natuur en biodiversiteit)
- + + Agrarisch Natuur en Landschapsbeheer

Rijksdienst voor ondernemend Nederland (RVO)
Agrarisch ondernemen/ nieuw GLB

Enkele aanpassingen

- **Betalingsrechten vervallen**
- **Landschapselementen zijn subsidiabel**
- **Randvoorwaarden worden uitgebreid met vergroeningseisen.**
- **Eco-regeling als nieuwe instrument/ hectaresteen voor verduurzaming**

Vragen en opmerkingen

Bedankt voor uw aandacht